

nrc.nl

Neem een abonnement

nrc.nl >

Nieuws Blogs Columns

Oude

donderdag 19 maart 2009 door Folkert Jensma

Rechter negeert ombudsman, geschil blijft

Gelijk krijgen van de Ombudsman betekent nog niet gelijk krijgen van de rechter. Deze bittere les leerde begin deze maand een Surinaamse zakenman die 13 jaar lang slachtoffer was van identiteitsfraude. Hij stond geregistreerd als drugshandelaar en ongewenst vreemdeling. Dankzij een oud-klasgenoot die steeds zijn naam leende.

In oktober vorig jaar beval de Nationale Ombudsman de overheid aan diens naam te zuiveren, excuses aan te bieden en compensatie. De vele foute registraties bij politie en marechaussee hadden hem veel leed berokkend en zijn privacy ernstig geschonden, oordeelde de ombudsman. Lees hier het rapport. En hier een artikel in het Algemeen Dagblad. Hij was tientallen keren vastgezet, een keer zelfs door een arrestatieteam en was herhaaldelijk orders misgelopen als gevolg van foute justitie informatie. Pogingen om de databanken van de overheid te corrigeren waren mislukt. Totdat de ombudsman eind vorig jaar orde op zaken stelde.

Maar een schadeclaim tegen de overheid werd door de rechtbank Den Haag begin maart niet gehonoreerd. De kortgedingrechter vond bijvoorbeeld dat het Rijk niet aansprakelijk is voor de foute registraties bij al die 26 politiekorpsen. Lees hier de beoordeling door de rechter vanaf punt 3.4 Daarvoor moet de burger zich kennelijk bij al die verschillende korpsen afzonderlijk melden, zo luidt de redenering. Dat er op www.justitie.nl staat, dat de politie in Nederland valt onder de verantwoordelijkheid van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties, wil volgens de rechter niet zeggen dat de Staat ook aansprakelijk is als ze er daar een potje van maken! Dat had de Staat namelijk ook betoogd – en de rechter was het er mee eens, „hoe kafkaësk het volgens het rapport van de ombudsman ook is”. De Staat heeft namelijk geen directe zeggenschap over de politieregio's. Ook de marechaussee op Schiphol, toch een onderdeel van Defensie, kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het werken met onjuiste informatie uit de politiecomputers.

Een voorschot op schadevergoeding voor het slachtoffer van de identiteitsfraude werd afgewezen. Er kon bij de rechter ook geen goed woordje voor de man af. Dat zijn naam ook nu nog blijft voorkomen in de registers, namelijk als 'alias' van de fraudeur, is 'alleszins begrijpelijk'. Dat hij door een zwaar bewapend arrestatieteam in zijn woning is overvallen kwam voort uit een strafdossier waaruit ook niet zijn evidente onschuld is gebleken. De 'coulance betaling' door de Staat van 5000 euro vond de rechter billijk. Waarna de man de kosten van het geding van ruim 1000 euro mocht betalen.

Deze week presenteerde de Ombudsman zijn jaarverslag met als thema 'de burger in de ketens'. Ombudsman Brenninkmeijer bepleit daarin één loket waar de burger oplossingen kan krijgen. Hij hekelt de complexe overheid, de kluwen van instanties en databanken waarin de burger letterlijk zoek kan raken. De casus van de Surinaamse zakenman figureerde prominent in zijn persbericht onder het kopje 'burger in de knel'. Oplossingen wil de burger, geen procedures, zei Brenninkmeijer. Maar zelfs in deze casus ziet het daar niet naar uit.

De advocaat van de zakenman, Margriet Koedooder, is *not amused*. Lees hier haar blog over deze zaak. 'Dankzij de Haagse rechter is duidelijk geworden dat de slachtoffers van identiteitsfraude nog veel meer in de kou staan dan al werd gedacht.' De overweging van de rechter dat het aangeboden bedrag van 5 mille billijk is noemt zij zowel onjuist als overbodig. 'Alleen het griffierecht om in Den Haag een kort geding gehoord te krijgen is al vijfduizend euro'. Op de zitting werd haar cliënt bovendien duidelijk dat aan de foute registraties geen eind is gekomen. De landsadvocaat voerde namelijk vijf nieuwe vermeldingen in politieregisters aan, waarin steeds de naam van de zakenman was vermeld. Alleen waren die hem 'volledig onbekend', op een na. Deze zaak is dus nog niet gesloten. Een oplossing is nog niet voorhanden. De proceduremolen draait verder.... precies wat Brenninkmeijer aan de kaak stelde.

Lees hier het commentaar van de krant over het jaarverslag van de Ombudsman.

Reageren? Nuanceren en argumenteren verplicht. **Achternamen verplicht**. Geen alias.

Dit verhaal is geplaatst op donderdag 19 maart 2009 om 15:56 uur. U kunt reageren of trackbacken vanaf uw eigen site. (Wat is trackbacken?)

0

Aanraden

« Strafrechters leren 'kritisch denken'

Uitspraak 26: iPod luisteren op werkplek ook belast? »

Dit bericht heeft 14 reacties op "Rechter negeert ombudsman, geschil blijft"

1. Gerben van Ee zegt:

donderdag 19 maart 2009, 16:53 uur

Laat de overheid toch gewoon z'n verantwoordelijkheid nemen voor alle achterlijke regeltjes en privacyinbreuken welke ze tegen haar burgers begaat.

Het ging mis omdat burgers niet meer geprikkeld werden hun eigen verantwoordelijkheid te nemen omdat de overheid ze zo betutteld heeft. Nu doet die overheid daar zelf ook nog eens aan mee.

Burgers zijn niet meer dan slaven van de BV Nederland. De overheid heeft vrijwel de gehele controle over burgers en kan iemand zo makkelijk maken of breken... schandelijk! Ga niet roepen dat dit een excess is, want dit is echt niet de enige persoon van wie het leven wordt verwoest door onze overheid. Dit

informatie die eenmaal op het internet is gezet nog te verwijderen, terwijl men zich hiervan niet ten volle bewust is.

2.4.3. *Identiteitsfraude*

Een van de andere risico's van het opslaan en koppelen van steeds meer gegevens is identiteitsfraude. Een goed en betrouwbaar beeld van de omvang van identiteitsfraude in Nederland ontbreekt maar identiteitsfraude is een groeiend probleem. Deze groei neemt toe naarmate er meer gegevens geautomatiseerd kunnen worden gewisseld. Identiteitsfraude kan verschillende gedaanten aannemen en vervelende gevolgen hebben, van het aangaan van een lening of afsluiten van een verzekering op naam van het slachtoffer tot het plegen van een strafbaar feit onder gebruikmaking van de identiteit van het slachtoffer.

Een recent rapport van de Nationale ombudsman (21 oktober 2008, nummer 2008/232) beschrijft het schrijnende voorbeeld van iemand die op naam van een ander (de verzoeker) talloze strafbare feiten gepleegd had. Als gevolg daarvan werd verzoeker tot ongewenst vreemdeling verklaard, werd hem een verklaring van geen bezwaar geweigerd en werd hij onderworpen aan een huiszoeking door de FIOD. Verzoeker probeerde de gevolgen van de diefstal van zijn identiteit al dertien jaar tevergeefs ongedaan te maken.

Naarmate meer gegevens over personen beschikbaar zijn, kunnen ook meer gegevens worden misbruikt voor identiteitsfraude. Bovendien kan er bij identiteitsfraude een omgekeerde bewijslast ontstaan, alle bewijzen leiden immers naar het slachtoffer die zich geconfronteerd ziet met valse beschuldigingen.¹⁵

Ter voorkoming van identiteitsfraude zijn goede voorlichting over omgang met gegevens en een goede bescherming van de systemen waarin de gegevens zijn opgeslagen onmisbaar.¹⁶

2.4.4. *Slimme omgevingen*

Techniek wordt steeds “slimmer” en geïntegreerd in allerhande producten die burgers in hun dagelijks doen en laten gebruiken. Hierdoor ontstaan “slimme omgevingen” oftewel “ambient intelligence omgevingen” waarbij de technologie steeds meer wordt verweven met de

¹⁵ J.H.A.M. Grijpink, *Biometrie, veiligheid en privacy: enkele opvallende, richtinggevende ontwikkelingen*, Privacy en informatie, 2008, afl. 1, p. 12.

¹⁶ J.E.J. Prins en N.S. van der Meulen, *Identiteitsdiefstal: lessen uit het buitenland in Identiteitsfraude*, Justitiële verkenningen 2006/07, Den Haag 2006.

AD Algemeen Dagblad

woensdag 12 januari 2011

Prijs: € 1,20

NOC 3 DAGEN! GRATIS CD Trijntje Oosterhuis

ZATERDAG exclusief bij deze krant! Sundays in New York.

Criminelen halen gegevens eenvoudig uit databanken

Alarmerende stijging van identiteitsfraude

DEN HAAG • Identiteitsfraude is een steeds groter gevaar voor nietsvermoedende Nederlanders. Daarvoor waarschuwen politie- en beveiligingsexperts. Deskundigen verwijten justitie laksheid. Er zou een speciale wet tegen ID-fraude moeten komen.

STIJN HUSTINX

Het meldpunt voor identiteitsfraude van het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft sinds zijn invoering op 1 maart 2010 al 166 meldingen ontvangen. Vermoedelijk is dat het topje van de ijsberg, omdat de politie deze vorm van oplichting niet apart registreert.

Criminelen gaan aan de haal met persoonsgegevens en plunderen bankrekeningen, vragen met succes creditcards aan op andere mans naam en bestellen dure producten op naam van hun slachtoffers.

Deskundigen waarschuwen dat deze fraude in Nederland een vlucht neemt. „Er komen steeds meer grote databanken waar persoonlijke gegevens worden opgeslagen. Die zijn lang niet allemaal even goed beveiligd,” waarschuwen de Tilburgse hoogleraren Bert-Jaap Koops en Corien Prins. Voor criminelen is het een koud kunstje de gegevens te bemachtigen.

Cybercrimedeskundige Wouter Stol van de Politieacademie vermoedt dat voor een deel criminele bendes verantwoordelijk zijn voor de fraude. „Maar er zijn ook genoeg kleine criminelen die goederen op ander mans naam bestellen. Er wordt nog maar weinig onderzoek gedaan naar deze vorm van fraude. Het probleem is mogelijk veel groter dan we op dit moment kunnen vermoeden.”

De deskundigen zeggen dat justitie laks te werk gaat: ID-fraude

krijgt volgens hen nauwelijks aandacht. In een volgende maand te verschijnen rapport van de Wetenschappelijke Raad voor Regeringsbeleid constateert hoogleraar Prins dat burgers nauwelijks een idee hebben van wat er met gegevens gebeurt die zij aanleveren voor bijvoorbeeld hun elektronisch patiëntendossier, of wat er gebeurt met hun bankgegevens die zij invullen bij online winkels.

Wetenschapper Prins: „De overheid moet verantwoordelijkheid nemen. Zo zou er in het wetboek van strafrecht een artikel moeten komen over identiteitsfraude, zodat de politie er sneller iets mee kan.”

SPORTWERELD

TOCH IN BEELD ALS SPITS

El Hamdaoui traint weer mee

MOORD OP

Σ PLO

Horrorverhaal zonder einde

HOOFDDORP - 'Het is een horrorverhaal. Het houdt nooit op. Nooit!' Zakenman Ron Kowsoleea uit Hoofddorp weet als geen ander wat het betekent als een ander met je identiteit aan de haal gaat.

STIJN HUSTINX

In 1994 geeft een drugs crimineel in Amsterdam zich voor het eerst uit als Ron Kowsoleea. De politie geloofde de boef. Het is het begin van het horrorverhaal voor de échte Kowsoleea, dan nog woonachtig in Rotterdam. Hij krijgt tot zijn stomme verbazing een oproep zich bij de rechter te melden. Vanwege een drugsdelict in Amsterdam. „Ik ging nog naar de politie om de zaak recht te zetten. Ze waren er net zo verbaasd over als ik. Maar een oplossing kwam er niet. Toen pas begon de ellende.”

Sinds 1994 wordt de échte Kowsoleea voortdurend aangehouden omdat de drugs crimineel zich geregeld als de zakenman uitteeft. Op een gegeven moment stond zelfs de FIOD 35 man sterk bij hem thuis, wegens de verdenking dat hij drugsgeld witwaste. Zakenrelaties haakten af, omdat ze dachten met een crimineel van doen te hebben. „Het is echt kafkaïens”, zegt Kowsoleea. „Overal stond ik als crimineel te boek. En het is verdomd lastig van die status verlost te raken. In alle systemen van politie en justitie stond ik als crimineel aange merkt. De ombudsman heeft zich ermee bemoeid, de minister heeft zijn excuses aangeboden. Maar zelfs nu die crimineel in de gevangenis zit, loop ik nog steeds tegen problemen aan. De ellende houdt gewoon niet op.”

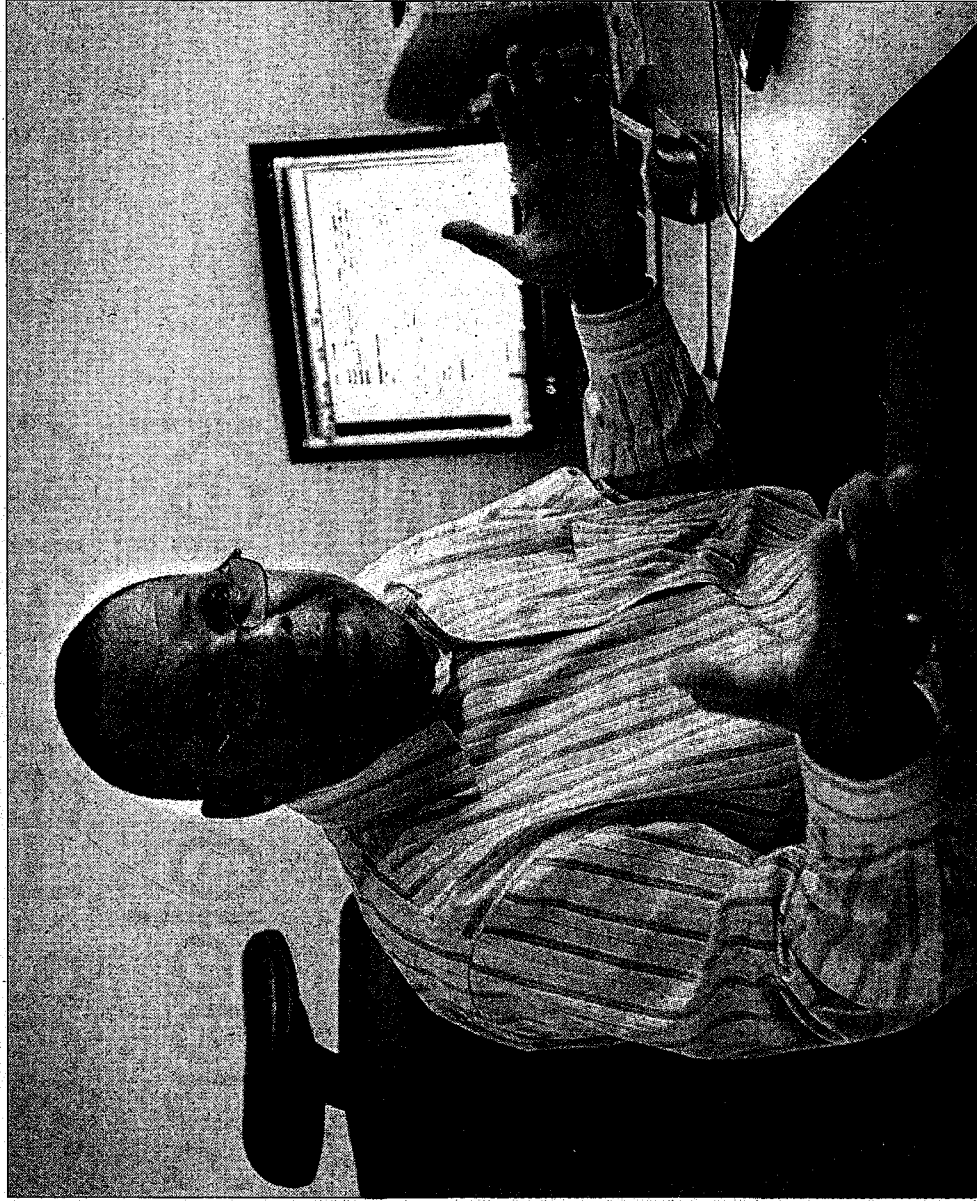
Het verhaal van Kowsoleea is even bizar als uitzonderlijk. Hoe-

wel, waarschuwen experts, het kan iedereen overkomen. Dat blijkt ook uit de cijfers van het meldpunt voor identiteitsfraude van de overheid, dat sinds maart 2010 officieel bestaat. Het registreerde al 166 meldingen. Zo'n honderd zaken zijn sindsdien afgehandeld. Daders van identiteitsfraude worden echter lang niet altijd gevonden, aldus een woordvoerder van het meldpunt, „doordat fraudeurs zich immers hebben ingedeekt door het aannemen van een andere identiteit”.

« **Zelfs nu die crimineel in de gevangenis zit, loop ik nog steeds tegen problemen aan.**

De echte Ron Kowsoleea

Deel van het probleem is dat de gemiddelde Nederlander geen idee heeft wat er met zijn gegevens gebeurt, constateert de Tilburgse hoogleraar Corien Prins, gespecialiseerd in recht en informatisering. Ze schrijft voor de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid een rapport over het fenomeen, dat steeds hardnekkiger lijkt te worden. Hoogleraar Bert-Jaap Koops tekent daarbij aan dat we op steeds meer plekken allerhande persoonlijke gegevens moeten achterlaten. „Die verdwijnen in databanken, die lang niet altijd zo goed zijn beschermd.”

Ron Kowsoleea, die door toedoen van een onder zijn naam opererende crimineel jarenlang is achtervolgd door opsporingsinstanties. 'De ellende houdt gewoon niet op,' zegt de Hoofddorper. FOTO PIM RAS

Een kopietje van een rijbewijs, een burgerservicenummer, een bankrekeningnummer; voor criminelen is het genoeg om met de identiteit van een ander aan de haal te gaan. In het beste geval bestelt een kleine crimineel op naam van een ander wat producten, schetst Wouter Stol van de Politieacademie.

„Je kunt ook de pech hebben dat een bende al je bankrekeningen plundert of andere strafbare feiten pleegt onder jouw naam.” Prins: „Alles is te hacken, alles is te kraken. Het is naïef te veronderstellen dat er niets met jouw persoonlijke gegevens kan gebeuren. De overheid moet verantwoordelijk in de kou.”